

Activa

Jaargang 27 - Nummer 4 - 2014



RGS en SBR: 'Het glas is pas halfvol'

Rijksregisseur Rob Kuipers en Freek Arnoldus van het CBS

RGS en SBR: twee-eenheid

Eind mei is versie 1.0 van het Referentie Grootboekschema (RGS) gelanceerd. Met RGS wordt een hulpmiddel aangereikt waardoor het voor ondernemers en intermediairs gemakkelijker wordt de eigen grootboekindeling aan te sluiten op de vereisten van de SBR-rapportages die ze moeten leveren. Tevens maakt RGS het beter mogelijk om zinnig te benchmarken.

Door: Hans Pieters

Uiteindelijk kan het RGS een soort standaard worden voor veel ondernemingen, maar RGS is niet bedoeld als formeel verplichte standaard. Het taxonomieproject dat uiteindelijk heeft geresulteerd in Standard Business Reporting (SBR), de gestandaardiseerde gegevensuitvraag van de overheid en de banken, heeft ruim tien jaar in beslag genomen. Rijksregisseur Rob Kuipers is ervan overtuigd dat de uitrol en acceptatie van RGS minder voeten in de aarde zal hebben. “We hebben voor SBR meer tijd nodig gehad dan we bij de start hadden voorzien, maar vergeet niet dat SBR een kwestie was van conceptueel denken over hoe we de rapportagestromen in Nederland wilden inrichten. Dat gaat om zaken als beveiligde berichtenuitwisseling, het ontwerpen en inrichten van processen en tal van aanverwante vraagstukken. Maar je moet vooral partijen hebben die meewillen. Je hebt de publiek-private governance eromheen nodig, voordat je SBR grootschalig kunt toepassen.”

‘RGS is een mooi traject en een breed gedragen initiatief’

Volgens Freek Arnoldus van het CBS kent RGS deze kwesties niet, althans veel minder, mede omdat RGS veel dichterbij de boekhoudpraktijk zit. “Het is geen techniek. We hebben ons bewust gefocust op de gegevensset die wordt gehanteerd bij het inrichten van de boekhouding door administratie- en accountantskantoren. Bij het ontwerp hebben we ook het voortouw aan de private partijen gegeven, onder het motto: ‘Het is jullie expertise, wij faciliteren het proces.’” Bij RGS is een forum gecreëerd, waarbij alle partijen konden meedenken en de gelegenheid hebben gekregen om hun eigen expertise in te brengen. Wat betreft die ingebrachte expertise mag Harold Kinds van de SRA zeker niet onvermeld blijven. Kuipers vult

aan: “De uitvoering is aan anderen, met name aan de softwarebranche.”

Kritisch

SBR-criticaster Gerard Bottemanne van onderzoeksbureau GBNED is tevreden over deze aanpak. “De focus ligt met RGS weer op de boekhouding, daar waar SBR te veel een technisch vehikel is geworden.” Zo enthousiast als Bottemanne is over RGS, zo kritisch is hij over het proces tot nu toe. “Waar ik bang voor ben, is dat het een politiek vehikel wordt. Je moet nu tijd en geld vrijmaken voor het ontwikkelen en formaliseren van RGS.” Dat geldt is er, verklaart hij. “RGS kan SBR gaan vlottrekken. Het rekeningschema is klaar. Mijn voorstel is dat je RGS onderbrengt bij het SBR-programma. Daar is toch al

Softwareleveranciers positief

Een rondje bellen levert geen enkele negatieve reactie op. Infine is vooral verbaasd dat het al zo lang duurt. Muis is voorstander. De woordvoerder van Yuki vindt RGS een onvermijdelijke ontwikkeling. “Je moet als bedrijf met de tijd en de concurrentie meegaan.” Wilco Kraaij van UNIT4 ziet de bedreiging van RGS niet. “Wij geloven heel erg in RGS. De applicaties zijn er al, alleen hebben we nu een uniforme verslaglegging.” Mohamed Amri van AFAS is erg blij met RGS. “Het RGS kan zorgen voor een betere verwerking van inkoopfacturen doordat de codering ook aan de e-factuur meegegeven kan worden. Daarnaast komen er nieuwe mogelijkheden bij het inlezen van de auditfile.” Ingeborg Walbrecht van Visma ziet nog een ander voordeel: “Het is eenduidig, medewerkers kunnen makkelijk elkaars werk en klanten overnemen omdat iedereen met hetzelfde schema werkt. Klanten kunnen eenvoudig switchen van accountant en op dezelfde wijze zoals ze gewend zijn, verder werken.”

tientallen miljoenen euro's doorheen gepompt. Koppel je RGS aan de boekhouding, dan heb je impliciet de boekhouding aan SBR gekoppeld. Vergelijk het met auditfiles, het standaardformaat waarmee gebruikers informatie kunnen uitwisselen tussen financiële software en de Belastingdienst. Zo'n 99% van de softwareleveranciers heeft dat ingebouwd."

NOAB-bestuurslid Klaas Nieuwland deelt de vrees voor vertraging van Bottemanne niet. "Kijk je naar de totstandkoming van het RGS, waarvan inmiddels versie 1.0 beschikbaar is, dan is dat in anderhalf jaar tijd gerealiseerd. Dat is supersnel. De opdracht is nu om het vervolgtraject voortvarend aan te pakken. Dat gebeurt ook. Er zijn verschillende werkgroepen, één daarvan is de ketentest. Ik denk niet dat het zoals bij SBR lang gaat duren. RGS is een open systeem. Het is de bedoeling dat het volop wordt ingevoerd en geïntegreerd in de financiële software."

Aanpassen

De gemiddelde klant zal weinig merken van RGS, meent Nieuwland. "Het is een vrij technisch verhaal. De implementatie vindt plaats via de software. Dat gaat over het algemeen langs de klanten heen, net als met SBR." Uiteindelijk is RGS in het voordeel van de klanten van de NOAB-kantoren, meent hij. "De aanlevering van de gegevens kan sneller en is eenduidiger, waardoor de kans op fouten veel kleiner is." Snellere aanlevering betekent automatisch ook minder kosten voor de klanten. Nieuwland ziet dit als een onvermijdelijk proces. "Het is een ontwikkeling die al langer aan de gang is. Het standaard administratiekantoor met inkloppen van de boekhouding van klanten wordt steeds minder. Dit is een volgende stap. Er komt iedere keer weer iets bij. Kantoren zullen zich daarop moeten aanpassen."

Rijksregisseur Kuipers daarover: "Je ziet dat markten in beweging zijn. Voor de ondernemer wijst alles erop dat de rekening omlaag kan. Er ontstaan nieuwe vormen van dienstverlening op het administratieve vlak, zoals abonnementsvormen. In de sfeer van de samenstelpraktijk van de administratiekantoren gaat minder werk ontstaan, omdat de computer dat sneller en goedkoper kan. Dat is een onvermijdelijke ontwikkeling waar ik geen oordeel over heb en de overheid ook geen mening over hoort te hebben," besluit hij. Zelf heeft Nieuwland nog een redelijk traditioneel kantoor. "Maar de verandering is onvermijdelijk. Je functie wordt anders. Je zult je moeten aanpassen. De ontwikkeling gaat best wel hard. Wij zijn een klein kantoor met kleinere klanten. En de mensen uit de regio Den Helder zijn redelijk traditioneel. Daardoor we hebben nog niet zoveel



Fotografie Ellen van Doorn

Rob Kuipers en Freek Arnoldus

last van klanten die zelf willen gaan boeken. Het persoonlijke gesprek vinden onze klanten belangrijk." De ingewikkelde fiscale regelgeving helpt daarbij een handje.

Twee-eenheid

Kuipers gebruikt voor de samenhang tussen RGS en SBR de metafoer van een broertje en zusje. "Ze hebben elk hun eigen karakteristiek en samen kunnen ze heel veel presteren. SBR is veel makkelijker toepasbaar voor het bedrijfsleven als RGS daaronder ligt. En RGS gaat vooral nut hebben als je met SBR kunt rapporteren. Het is bijna een twee-eenheid." De essentie bij SBR draait om standaardisering van de rapportage-eisen, waardoor je eenvoudig aan verschillende partijen gegevens kunt aanleveren. "Ook voor de interne rapportages kun je RGS gebruiken, aldus Arnoldus. "RGS is gebaseerd op de administratie van de ondernemer zelf. Dat is meteen ook de link tussen de twee. Het is een prachtige aanvulling."

"Anders dan in andere landen, zoals bij onze zuiderburen, is RGS geen voorgeschreven standaard. Ondernemers en hun adviseurs zijn er vrij in om het te gebruiken. We bieden het aan als instrument om de hele administratieve keten makkelijker te ►►

▶▶ laten verlopen. Sommige administratiekantoren hebben al aangegeven dat ze het als grootboekschema voor hun klanten gaan hanteren, omdat het prettig is om naar een standaard te gaan. Voor kleine bedrijven is het niet ‘handig’ om een ander schema dan RGS te hanteren.”

Ketentest

Eind mei is RGS gelanceerd. Op basis van de reacties hierop kan binnenkort versie 1.1 van het rekening grootboekschema worden gepresenteerd. “Het is een mooi traject en een breed gedragen initiatief. Iedereen neemt zijn verantwoordelijkheid. Misschien liep een aantal marktpartijen al met ideeën. Ik denk alleen dat je ze niet veel eerder aan tafel had gekregen dan nu. Ze zijn over hun schaduw heengestapt,” vertelt Arnoldus. Onlangs is gestart met de contouren neer te zetten van de ketentest. “De bedoeling is dat aan het eind van het jaar de resultaten bekend zijn, die een handreiking bieden voor de implementatie. Daarnaast wordt gekeken hoe de samenwerking tussen SBR en RGS handen en voeten kan worden gegeven. De ambitie is om RGS uiteindelijk te laten samenvloeien met SBR. Kuipers: “De broertje-en-zusjevergelijking is meer dan een metafoor. Bij ons heerst het gevoel dat RGS onderdeel kan worden van de taxonomie. Dan krijg je een taxonomie die niet alleen een uitvraagtaxonomie is, maar ook een doorvertaling vindt in je administratieve werk. Dat biedt impliciet de garantie dat een verandering in de uitvraagtaxonomie, bijvoorbeeld een fiscale wijziging, automatisch wordt doorvertaald in de administratieve post. Je krijgt het gewoon aangereikt als een geautomatiseerde update.”

Met RGS moet er een standaard grootboekschema komen dat in de rapportagemodules wordt verwerkt, waardoor de aanlevering veel makkelijker verloopt. Een ondernemer of intermediair hoeft daardoor niet meer na te denken hoe hij zijn gegevens uit de administratie tevoorschijn kan toveren. Als voorbeeld noemt NOAB-bestuurslid Klaas Nieuwland de huisvestingskosten. “Daarvoor vraagt het CBS een andere specificatie dan de Belastingdienst. Hetzelfde verhaal bij de auto-kosten. Je moet die gegevens telkens apart uit je administratie samenvoegen of uitsplitsen. Is dat met een simpele druk op de knop uit de administratie te halen, dan is dat winst.” Met RGS wordt dat een stuk eenvoudiger, verwacht hij.

Kosten

Een heikel punt zijn de kosten die met RGS zijn gemoeid. “NOAB is voorstander van RGS. Het grote voordeel zit ’m bij de uitvragende partijen. De kosten van de implementatie moeten dus ook door die partijen worden gedragen,” benadrukt Nieuwland. NOAB zit in diverse werkgroepen om dat scherp in de gaten te houden. Hij is optimistisch dat de kosten zullen meevallen: “Omdat het rekeningschema wordt geïntegreerd in

de software, merkt de klant er waarschijnlijk niets van.” Rijksregisseur Kuipers schat dat administratiekantoren, in het kader van SBR, misschien voor een paar honderd euro nieuwe certificaten moeten aanschaffen. “Maar als je dat voor heel veel klanten doet, valt die investering reuze mee.” Hij verwijst naar SBR: “Overheden hebben daar tientallen miljoenen in gestoken.” Uiteindelijk biedt RGS vooral voordelen, is Kuipers’ overtuiging. “Er is een aantal doelen die we tegelijkertijd nastreven.

‘Er is sprake van een gezamenlijke stip aan de horizon’

De administratieve lasten kunnen omlaag, de uitvoeringskosten van de overheid gaan omlaag en zeker zo belangrijk: de kwaliteit en bruikbaarheid van de data gaat omhoog.” Arnoldus: “De informatie komt in een open format beschikbaar, dat iedereen kan gebruiken. Administratie- en accountantskantoren hebben al een paar keer aangegeven dat ze met RGS makkelijker in staat zijn om een goede benchmark uit te voeren.” “Steeds meer klanten vinden het van belang dat je snel cijfers kunt aanleveren,” constateert Nieuwland. “Net als banken sneller cijfers willen zien. Dankzij RGS zijn er maar een paar aanpassingen nodig voor een tussentijds verslag, zoals de afschrijvingen.”

Roadmap

“Kijk je vanaf een paar jaar terug waar we nu staan, dan zijn we echt een enorm eind verder,” meent Kuipers. “Er gaan miljoenen berichten per jaar over de lijn. We hebben alles behoorlijk op orde. De taxonomie werkt, procesmatig en technisch functioneert alles. Tegelijkertijd heb ik gezegd ‘het glas is pas halfvol’. In de wereld van SBR en RGS is nog een wereld te winnen. Heel recent hebben overheidspartijen en marktpartijen gezamenlijk de SBR-roadmap 2014–2020 vastgesteld. Deze bevat niet alleen een toekomstvisie waar we in 2020 willen staan, maar ook de stappen die nodig zijn en wie die moeten zetten.” Arnoldus: “De overheid en private partijen waren gescheiden eilandjes. Tien jaar geleden hadden we bij wijze van spreken ieder een eigen infrastructuur gecreëerd. Nu zit iedereen bij elkaar en is sprake van een gezamenlijke stip aan de horizon en een stappenplan dat we met elkaar hebben gedeeld.” ■

RGS en SBR worden uitgebreid behandeld op de NOAB Leden-dag op 12 november 2014.